

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA
odb.belastingdienst.nl

Opdrachtgever: Belastingdienst

Website: odb.belastingdienst.nl

Rapportversie: 1.1

Tilburg, 02 november 2021

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	4
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Inspectie-instelling.....	5
Samenvatting.....	6
Uitzonderingen.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	9
Robuust.....	10
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	12
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	14
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	18
Principe 2: Bedienbaar.....	22
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	22
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	24
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	25
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	26
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	29
Principe 3: Begrijpelijk.....	31
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	31
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	32
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	34
Principe 4: Robuust.....	36
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	36
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	39
Volledige steekproef.....	39

Inleiding

Op verzoek van Belastingdienst, aanbieder van de website odb.belastingdienst.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Belastingdienst) en de datum van het rapport (02 november 2021).

Onderzoeksgegevens

Algemene gegevens

Opdrachtgever:	Belastingdienst
Onderzochte website:	odb.belastingdienst.nl
Type onderzoek:	WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport:	1.1
Datum rapport:	02 november 2021
Inspectie-instelling:	Cardan Technobility
Inspecteur:	Teun Gielen
Senior Consultant:	Teun Gielen

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op odb.belastingdienst.nl voor en achter de login (URI-basis)
- Niet kantoorbestanden van voor 23 september 2018 tenzij ze deel uitmaken van een administratief proces (Wettelijke uitzondering voor de overheid)
- Niet inhoud van archieven (Wettelijke uitzondering voor de overheid)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 17 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (<https://www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/>).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpparaatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 93 (primair)
- Google Chrome, versie 95
- Microsoft Edge, versie 95
- Adobe Acrobat Pro DC
- NVDA 2021.2 in combinatie met Mozilla Firefox

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- JavaScript
- DOM
- PDF

Inspectie-instelling

Deze inspectie is uitgevoerd door Cardan Technobility.

Adres: TalentSquare 13, 5038 LX Tilburg

Telefoon: 088-5004070

E-mailadres: technobility@cardan.com

Website: www.technobility.nl

Samenvatting

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website odb.belastingdienst.nl is afgerond op 02 november 2021. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 37 van de 50 succescriteria.

Uit dit toegankelijkheidsonderzoek en uit het eerdere onderzoek is gebleken dat de website voor een groot deel toegankelijk is. Een aantal problemen zijn goed opgelost, maar helaas geldt dat niet voor alle problemen. De lees en focus volgorde zijn net als het contrast nog steeds goed, ook zijn de problemen met het afbreken van tekst (Reflow) goed opgelost. Dit geldt ook voor de bewegende tekst op de homepage en dergelijke.

Er zijn nog steeds problemen met bijvoorbeeld de PDF's (die zijn niet aangepast), de filteropties en het feedbackformulier. Het oplossen van de parsefouten is goed gedaan, alleen is er op één pagina een andere parsefout gemaakt waardoor dat succescriterium nog niet voldoet. Een soortgelijke situatie geldt voor het oplossen van een probleem bij het aangeven van linkdoelen, de gebruikte oplossing heeft geen naam en voldoet niet aan twee andere succescriteria.

Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen. Bij een aantal van deze problemen is aangegeven hoe dit op te lossen is. Voor de meeste problemen zijn meerdere oplossingen mogelijk. De oplossing in de rapportage is daarom slechts een suggestie. Als een andere oplossing beter past, kan die eventueel ook gebruikt worden.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de internationale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1, niveau A en AA. Volgens de Europese standaard EN 301 549 hoeft sommige inhoud van websites echter niet te voldoen aan deze toegankelijkheidsnorm. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's, oude video's en online kaarten. Hiervoor gelden verschillende uitzonderingen. Let erop dat hierin dus nog wel toegankelijkheidsproblemen kunnen bestaan die niet in dit rapport zijn beschreven. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk mogelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Mensen met een visuele beperking kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor mensen met een gehoorbeperking.

De onderdelen die onder een wettelijke uitzondering vallen, zijn in dit onderzoek niet (geheel) onderzocht. In de scope wordt benoemd om welke onderdelen het gaat. Ga voor de volledige uitleg en meer informatie over de specifieke situaties naar <https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

Beoordeling

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in de volgende hoofdstukken een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet-tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet
1.4.2	Geluidbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast	AA	Voldoet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen, verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet niet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet niet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggestie	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet niet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	7 / 9	9 / 11	16 / 20
Bedienbaar	12 / 14	1 / 3	13 / 17
Begrijpbaar	3 / 5	5 / 5	8 / 10
Robuust	0 / 2	0 / 1	0 / 3
Totaal	22 / 30	15 / 20	37 / 50

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

niveau A

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het pijltje aan het eind van de skiplink is geplaatst met het CSS pseudo-element ::after. De inhoud ervan is 'delta-rechts' wordt vaak ook voorgelezen door hulpsoftware, waardoor deze als volgt luidt: "Ga direct naar de inhoud delta_rechts". Dat is bij een decoratieve afbeelding, zoals deze, niet de bedoeling. Deze afbeelding moet genegeerd worden door hulpsoftware. Mogelijke oplossingen zijn het plaatsen van een afbeelding als achtergrondafbeelding. Of het plaatsen van een span element binnen de link dat verborgen wordt voor hulpsoftware met het attribuut aria-hidden="true" met daarin het icoon.

<https://odb.belastingdienst.nl/>

De afbeelding van het logo in het PDF-bestand Leeswijzer-bij-productoverzicht-v1.1.pdf is niet getagd als afbeelding en mist daarmee ook een alternatieve tekst. Los dit op door de afbeelding te taggen als afbeelding en te voorzien van een tekstalternatief, bijvoorbeeld 'logo Belastingdienst'. Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/06/Leeswijzer-bij-productoverzicht-v1.1.pdf>.

De afbeelding van het logo in het PDF-bestand NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf. is niet getagd als afbeelding en mist daarmee ook een alternatieve tekst. Los dit op door de afbeelding te taggen als afbeelding en te voorzien van een tekstalternatief, bijvoorbeeld 'logo Belastingdienst'. Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/10/NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf>

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

niveau A

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

niveau A

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden/> zijn nu fieldsets met legends gebruikt om de relaties tussen de groepen invoeren aan te geven. Een van deze fieldsets heet nu "Maak een keuze". Dat is geen goede naam voor die groep selectievakjes, de bovenstaande kop "Berichtstromen" en de tekst "Selecteer de berichtstromen." zijn niet voldoende om dit goed aan te geven voor een gebruiker die het formulier aan het invullen is. Het advies is daarom ook om de tekst in de legend aan te passen. De suggestie is om de tekst onder de kop als legend te gebruiken, dat is de instructie die bij deze groep invoervelden hoort. Dit type probleem komt ook voor op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/en/subscribe/>. Daar is de tekst "Please select one or more topics you would like to be updated about:" niet gekoppeld aan de onderstaande groep selectievakjes. De elementen fieldset en legend zijn bedoeld om groepen invoervelden relaties met elkaar te geven, maar andere methoden zijn mogelijk.

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/en/subscribe/> is het label "E-mail address" niet gekoppeld aan het onderstaande invoerveld. Het advies is om een for met id te gebruiken om dit label aan het invoerveld te koppelen, maar het is ook goed om de eindtag `</label>` in de code achter het betreffende input-element te plaatsen. Andere oplossingen zijn mogelijk.

Op pagina https://odb.belastingdienst.nl/documentatie/productoverzicht-ihz-vpb-aangifte-2021-nt16_20211208-a-v05/ zijn de tabelkoppen 'Versie', 'Datum' en 'Toelichting' behalve met het `th`-element ook gemarkeerd met het `strong`-element. Het `strong`-element is echter bedoeld om nadruk te leggen op een tekstfragment, maar niet om deze vet gedrukt weer te geven. Los dit bijvoorbeeld op door het `strong`-element te verwijderen en de tekst op te maken met CSS. Visueel maakt het verwijderen van de `strong` niet uit, omdat de tekst als `th` ook al vetgedrukt is.

Op pagina https://odb.belastingdienst.nl/documentatie/?sfid=440&_sfm_status=Actueel&_sfm_doelgroep=Pensioenproducten staat onder de kop "Filteren" een viertal keuzelijsten en een knop. Doordat een deel van de content ook voor hulpsoftware is verborgen met `display:none` werkt dit niet goed. Visueel is duidelijk wat de bedoeling is, maar deze informatie is niet goed beschikbaar voor hulpsoftware. Onder "Onderwerp" en "Berichtstroom" land de gebruikersinterface in een invoerveld dat geen naam heeft. Het gebruik van een invoerveld voor tekst om het aantal opties te verminderen is

complex. Dit kan bijvoorbeeld door het gebruik van het list-attribute op een input met type="text" of met behulp van een WAI-ARIA role="combobox" gedaan worden, maar een dergelijke interface helemaal toegankelijk maken is complex. De suggestie is om niet voor een dergelijke complexe oplossing te kiezen als de lijst met opties maximaal maar rond de 20 opties zit, gebruik hier eenvoudige html.

De filteropties "Onderwerp" en "Berichtstroom" geven nu dus niet de juiste informatie door aan hulpsoftware en zijn op meerdere punten niet toegankelijk, onder andere de toetsenbordfocus is niet zichtbaar op deze onderdelen en na het kiezen van een optie wordt de toetsenbordfocus verplaatst. Voor meer informatie zie <https://html.spec.whatwg.org/#the-list-attribute> en <https://www.w3.org/TR/wai-aria-1.2/#combobox> (in combinatie met <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#combobox>).

In het PDF-bestand Leeswijzer-bij-productoverzicht-v1.1.pdf staat bovenin een inhoudsopgave waarin de links zijn geplaatst binnen tags en/of <p> tags. Zorg ervoor dat deze lijst wordt opgemaakt als lijst of als inhoudsopgave. Onder de kop 'Dialogmodel' staat een lijst, deze is niet getagd als lijst. Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/06/Leeswijzer-bij-productoverzicht-v1.1.pdf>.

In het PDF-bestand NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf zijn de lijst-items onder de kop 'Geboorteplaats' opgemaakt als paragraaf. Dat is niet correct. Zorg dat deze lijst wordt opgemaakt als een echte lijst. Een bijkomend nadeel is dat de bullets voorafgaand aan elk item zijn opgemaakt met de letter 'o'. Deze wordt daardoor ook voorgelezen door voorleessoftware. Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/10/NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf>.

In het PDF-bestand NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf staat onderaan de pagina een tabel. De tabelkoppen worden visueel weergegeven als vetgedrukte tekst, maar in de achterliggende code zijn het gewone tabelcellen <td>. Deze zijn daarom niet herkenbaar als kolomkoppen voor hulpsoftware. Maak de tabelkoppen op met <th> tags. Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/10/NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf>.

In het PDF-bestand NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf zijn alle koppen opgemaakt als paragraaf. Zorg ervoor dat deze opgemaakt worden als echte koppen. Gebruik hiervoor de <h1> en <h2> koppen. De eerste kop 'Nieuwsbrief Pensioenproducten' dient opgemaakt te worden met de <h1> tag en de overige koppen met de <h2>-tag. Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/10/NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf>.

niveau A

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen**

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.3.4: Weergavestand**

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input**

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden/> dienen in het formulier door de bezoeker persoonlijke gegevens te worden ingevuld. Het betreft de invoervelden 'voornaam', 'achternaam', 'telefoonnummer' en 'e-mailadres'. Het doel van deze en een aantal andere velden moet programmatisch kunnen worden bepaald zodat velden automatisch kunnen worden ingevuld, of zodat extra hulp geboden kan worden bij het invullen. Dat ontbreekt hier. Dit kan door het attribuut 'autocomplete' aan de input-elementen toe te voegen. Voor voornaam: autocomplete="given-name", voor achternaam: autocomplete="family-name", voor het telefoonnummer: autocomplete="tel-national" en voor het e-mailadres: autocomplete="email". Een overzicht van de velden waarop dit van toepassing is hier te vinden: <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes>.

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/en/subscribe/> dienen in het formulier door de bezoeker

persoonlijke gegevens te worden ingevuld. Het betreft het invoerveld 'E-MAIL ADDRESS'. Het doel van dit veld moet programmatisch kunnen worden bepaald zodat het veld automatisch kan worden ingevuld, of zodat extra hulp geboden kan worden bij het invullen. Dat ontbreekt hier. Dit kan door het attribuut 'autocomplete' aan het input-element toe te voegen. Voor het e-mailadres is dat autocomplete="email".

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

niveau A

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 1.4.2: Geluidbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA

Succescriterium 1.4.3: Contrast

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst**

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst**

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.10: Reflow**

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content**

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op meerdere pagina's kan een feedback formulier geopend worden, zie bijvoorbeeld op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/>. Hierin wordt een aangepaste focusindicator gebruikt. Het blauwe kader heeft een contrast van 2,4:1 ten opzichte van de witte achtergrond, zie bijvoorbeeld als de focus op de knop van het kruisje staat om te sluiten. Het contrast moet minstens 3,0:1 zijn. Dit kan worden opgelost door de standaard focusindicator van de browser te gebruiken. De toetsenbordfocus op de "Scherm sluiten" link en op de sterren is hier een voorbeeld van. Op de keuzelijst "Waarom vindt u dit?" is een net andere focus gebruikt die ook een contrast van 2,4:1 heeft met de witte achtergrond. Als de standaardfocus indicator van de browser gebruikt wordt hoeft die alleen te voldoen aan de eisen van succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar.

niveau AA**Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand**

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus**

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen**

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

niveau A

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslijm die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

niveau A

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

niveau A

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

In het PDF-bestand Leeswijzer-bij-productoverzicht-v1.1.pdf wordt niet de titel, maar de bestandsnaam weergegeven. De titel is wel correct ingevuld, maar daarnaast dient bij weergave-opties nog ingesteld te worden dat de documenttitel moet worden weergegeven. Daar staat nu 'bestandsnaam' geselecteerd. Dat dient dus nog aangepast te worden. Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/06/Leeswijzer-bij-productoverzicht-v1.1.pdf>.

In het PDF-bestand NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf ontbreekt de titel van het document. Zorg voor een duidelijk beschrijvende titel van de pagina, bijvoorbeeld 'Nieuwsbrief Pensioenproducten' Zie pagina: <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/10/NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf>.

niveau A

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)**

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/voor-wie-is-onze-dienstverlening/> is de link zonder linktekst op alles uit te klappen gewijzigd in een knop. Doordat hier nu een knop is gebruikt is het niet langer fout onder dit succescriterium, maar fout onder succescriterium 2.4.6: Koppen en labels, en 4.1.2: Naam, rol, waarde.

niveau AA**Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren**

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels**

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/voor-wie-is-onze-dienstverlening/> staat een knop zonder naam met de class "kl-cluster-link". Deze knop klapt alle onderstaande uitklapbare elementen in één keer open of dicht. De suggestie is om deze knop te verwijderen of om ervoor te zorgen dat deze knop een tekst-label krijgt dat het doel van deze knop voor alle gebruikers duidelijk maakt. Deze tekst moet zichtbaar zijn en beschikbaar zijn voor hulpsoftware om te voldoen. Het label van de knop moet het doel van de knop duidelijk maken. Door het volledig ontbreken van een label heeft deze knop nu geen naam en voldoet dus ook niet aan succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde.

niveau AA**Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar**

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/>

[documentatie/?sfid=440&_sfm_status=Actueel&_sfm_doelgroep=Pensioenproducten](https://odb.belastingdienst.nl/documentatie/?sfid=440&_sfm_status=Actueel&_sfm_doelgroep=Pensioenproducten)

is de toetsenbordfocus niet zichtbaar op de onderdelen "onderwerp" en "berichtstroom".

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op meerdere pagina's kan een feedback formulier geopend worden, zie bijvoorbeeld op pagina

<https://odb.belastingdienst.nl/>. Hierin staat een selectieveld met het zichtbare label “Waarom vindt u dit?”. De toegankelijkheidsnaam van dit veld is “Kies een commentaar onderwerp” (door het verborgen label). De toegankelijkheidsnaam bevat nu niet de zichtbare tekst bij dit veld.

niveau A**Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering**

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

niveau A

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

niveau A

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina https://odb.belastingdienst.nl/documentatie/?sfid=440&_sfm_status=Actueel&_sfm_doelgroep=Pensioenproducten staan meerdere filteropties. Zie bijvoorbeeld het selectieveld onder "Status". Als hierin een keuze wordt gemaakt met het toetsenbord, wordt daarna de toetsenbordfocus verplaatst (deze staat niet meer op het selectieveld). Dit is een contextwijziging. Let op: het annuleren van een selectie mag ook geen focus verplaatsing tot gevolg hebben. Als na het selecteren van een optie op escape wordt gedrukt reageert de pagina alsof die selectie bevestigd is. Dat kan extreem desoriënterend zijn voor gebruikers die geen goed (visueel) overzicht hebben van de pagina als geheel.

niveau AA

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie**

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

niveau A

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/en/subscribe/> komen rode instructies in beeld in plaats van foutmeldingen. Deze witte teksten op een rode achtergrond hadden er ook van te voren kunnen staan om fouten te voorkomen. De teksten "Please select a list." en "Please specify a valid email address." geven niet duidelijk tekstueel aan dat er een fout is gemaakt. Gebruikers die deze visuele presentatie niet kunnen waarnemen kunnen nu missen dat dit foutmeldingen zijn. Een geldige foutmelding geeft aan waar de fout zit (de relatieve locatie van de tekst is daarvoor voldoende) en geeft in tekst aan dat het een fout is (daarvoor wordt meestal een ontkenning gebruikt). Denk aan teksten als "No topic was selected, please select one or more topics" en "Invalid email address". Op dit moment is de rode achtergrondkleur de enige visuele manier om te zien dat het om foutmeldingen gaat.

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden/> is ene algemene foutmelding gebruikt om aan te geven dat er fouten zijn gemaakt. Het probleem is dat deze niet aangeeft waar de fouten zitten, daarvoor is de tekst bij elk verplicht veld nodig, maar bij de eerste twee invoeren gaat dit niet goed. Daar komt bij het niet invullen van "Voornaam" en "Achternaam" enkel de tekst "Dit veld is verplicht." te staan. Die tekst geeft niet aan dat beide velden verplicht zijn. Bij het niet vullen van één van deze invoeren wordt dat wel aangegeven.

niveau A

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

In het formulier op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden/> ontbreken instructies bij formulervelden die een bepaald format vereisen. Dit is het geval bij het veld 'website'. Een label als "Website URL" zou al voldoende zijn. De informatie die nu gegeven wordt in de placeholder is niet zichtbaar tijdens het invullen en niet (altijd) beschikbaar voor hulpsoftware. Daardoor telt die

niet mee voor dit succescriterium.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

In het formulier op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden/> zijn verplichte velden gemarkeerd met een asterisk (*). Er ontbreekt echter een uitleg over de betekenis van de asterisk. Als velden verplicht zijn, kan dat van te voren al worden aangegeven. Een eventuele uitleg over de asterisk kan dan boven het formulier gegeven worden.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

In het formulier op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden/> zijn de invoervelden 'voornaam' en 'achternaam' niet gemarkeerd met een asterisk (*) om aan te geven dat het verplichte velden zijn. Hierdoor is het niet geheel duidelijk dat de velden ingevuld moeten worden. Dit is ook het geval bij de invoervelden onder het label 'vestigingsadres'. Er staat wel een asterisk bij het overkoepelende label, maar het zou duidelijker zijn als deze bij het label van een veld staat.

niveau AA

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

niveau A

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/voor-wie-is-onze-dienstverlening/> staan op regel 119 meerdere parsefouten. Er zijn daar problemen met de begin en eindtags van span, p en div-elementen.

niveau A

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/en/contact/> is de WAI-ARIA rol "rowheader" gebruikt buiten de specificatie. Doordat deze niet goed genest is binnen een row klopt de rol van deze code niet.

Op pagina https://odb.belastingdienst.nl/documentatie/?sfid=440&sfm_status=Actueel&sfm_doelgroep=Pensioenproducten

staan onder de kop "Filteren" vier uitklapbare keuzelijsten. Twee van deze keuzelijsten hebben als eerste optie een invoerveld voor tekst staan. Hierdoor werken de opties "Onderwerp" en "Berichtstroom" als een uitklapbaar element dat een combobox laat zien. De huidige problemen met deze filters zijn onder andere dat de invoervelden voor tekst geen naam hebben, de koppeling tussen het invoerveld en de lijst met opties ontbreekt. De lijsten met opties hebben ook niet de juiste rollen. Er zijn meer fouten aanwezig in de filteropties, dit zijn enkele voorbeelden van fouten. Er zijn verschillende opties mogelijk om dit probleem op te lossen. Een hiervan is om keuzelijsten (select-elementen) te gebruiken. Een andere is om een input-element met een list-attribuut te gebruiken en de derde optie is om een WAI-ARIA combobox te gebruiken. Die laatste is complex en moet helemaal handmatig goed gezet worden om te voldoen. Op pagina's <https://html.spec.whatwg.org/#the-list-attribute>, <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#combobox> en <https://www.w3.org/TR/wai-aria-1.2/#combobox> staat meer informatie over deze verschillende opties. Het advies is om de oplossing eenvoudig te houden en om hier keuzelijsten zonder combobox te gebruiken. Let er ook op dat content die is verborgen met display:none ook niet beschikbaar is voor hulpsoftware.

Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/voor-wie-is-onze-dienstverlening/> staat een knop zonder naam. Het aria-expanded attribuut op deze knop is goed ingesteld, de knop heeft om te voldoen aan dit succescriterium alleen nog een naam nodig.

niveau AA

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

De foutmelding die eventueel in beeld komt op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden> is een statusbericht, maar doordat bij het in beeld komen van deze foutmelding de pagina opnieuw wordt geladen is het door die contextwijziging duidelijk dat er iets is veranderd op de pagina, deze contextwijziging alleen is niet voldoende om de status van het formulier over te brengen. De foutstatus wordt nu niet altijd goed gepresenteerd aan hulpsoftware. De functie van de aria-live tekst "Er was een probleem met je inzending. Controleer de onderstaande velden." moet altijd beschikbaar zijn voor hulpsoftware. Doordat de pagina opnieuw geladen wordt werkt de WAI-ARIA oplossing niet betrouwbaar. Doordat er hier een algemene foutmelding bovenaan staat is er een eenvoudigere optie en dat is om als de pagina met foutmeldingen geladen is de toetsenbordfocus te laten landen op de tekst "Er was een probleem met je inzending. Controleer de onderstaande velden." bovenaan. Op die manier wordt die tekst na het laden altijd als eerste gepresenteerd en is de status van de pagina voor alle gebruikers beschikbaar. Visueel is dat ook handig omdat de algemene foutmeldingstekst dan in beeld komt te staan. Als de pagina niet opnieuw geladen wordt zoals op <https://odb.belastingdienst.nl/en/subscribe/> is het gebruik van

aria-live en role="alert" of "polite" wel een optie. De suggestie is om per pagina maximaal één role="alert" te gebruiken. Als er twee van die statusberichten zijn wordt er namelijk maar één gepresenteerd, bij "polite" wachten de berichten op elkaar en gaat er geen informatie verloren. Op pagina <https://odb.belastingdienst.nl/en/subscribe/> gaat het goed bij de enkele fout om geen geldig e-mailadres in te vullen, maar bij het niet selecteren van een of meer vakjes wordt de tekst niet gepresenteerd. De focus op het input-element zetten in combinatie met de aria-describedby zorgt ervoor dat het statusbericht wordt gepresenteerd.

Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Volledige steekproef

- <https://odb.belastingdienst.nl/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/en/contact/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/?s=belasting>
- <https://odb.belastingdienst.nl/voor-wie-is-onze-dienstverlening/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/aanmelden/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/cookies/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/aansluiten-op-nieuwe-ontwikkelingen-en-hierover-in-gesprek-met-de-belastingdienst/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/fiscaal/>
- https://odb.belastingdienst.nl/documentatie/productoverzicht-ihz-vpb-aangifte-2021-nt16_20211208-a-v05/
- <https://odb.belastingdienst.nl/nieuws/>
- https://odb.belastingdienst.nl/documentatie/?sfid=440&_sfm_status=Actueel&_sfm_doelgroep=Pensioenproducten
- <https://odb.belastingdienst.nl/en/home/topics-overview/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/en/subscribe/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/category/auto-motorrijtuigenbelasting/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/en/category/cbc/>
- <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/06/Leeswijzer-bij-productoverzicht-v1.1.pdf>
- <https://odb.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/private/2020/10/NBPP30092020EB-Nieuwsbrief-Pensioenproducten.pdf>